

กฎโครงสร้างของปริมาณวลี

ได้กล่าวไว้แล้วในนิยามค่านวากยสัมพันธ์ของปริมาณวลีว่า ปริมาณวลี เป็นองค์ประกอบชนิดหนึ่งของนามวลี และมีตำแหน่งการเกิดอยู่หลังคำนาม อย่างไรก็ตาม นามวลีในภาษาไทยนั้นมิใช่จะมีปริมาณวลี เป็นองค์ประกอบขยายเพียงองค์ประกอบเดียว แต่ยังมีองค์ประกอบชนิดอื่น ๆ เกิดขึ้นได้อีก นั่นคือ คำขยาย (modifier) และคำบอกกำหนด (determiner) ดังตัวอย่างเช่น

นาม	คำขยาย	ปริมาณวลี	คำบอกกำหนด
๑. บ้าน	-	-	-
๒. บ้าน	ใหญ่	-	-
๓. บ้าน	-	๒ หลัง	-
๔. บ้าน	-	-	นั้น
๕. บ้าน	ใหญ่	๒ หลัง	นั้น

จากข้อมูลนี้ เราอาจจะสรุปองค์ประกอบและโครงสร้างของนามวลีในภาษาไทยได้ดังนี้

กฎโครงสร้างที่ ๑ :

นามวลี → นาม (ปริมาณวลี) (คำขยาย) (คำบอกกำหนด)

วิทยาลัยพนธมัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์เฉพาะโครงสร้างของปริมาณวลีเท่านั้น ดังนั้น องค์ประกอบอื่นอันได้แก่ คำขยายและคำบอกกำหนด จึงไม่รวมอยู่ในขอบเขตของการวิเคราะห์นี้

๓. ปริมาณวลี ๒ ชนิด

การศึกษาข้อมูลปริมาณวลีได้แสดงให้เห็นว่า เราอาจจะแบ่งปริมาณวลีได้

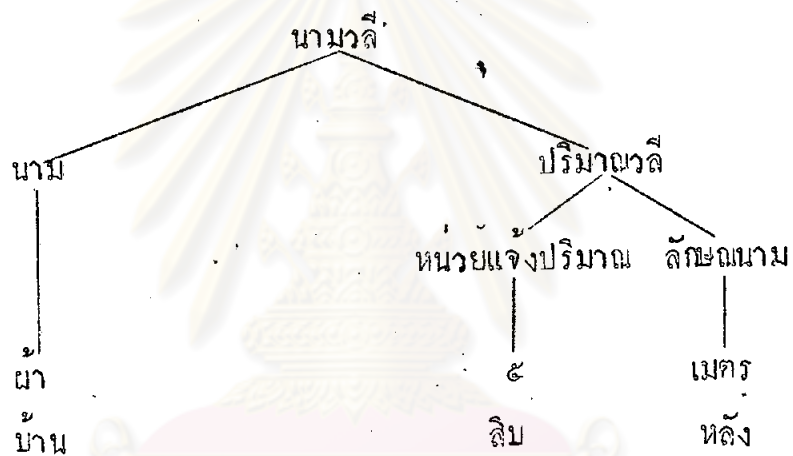
เป็นสองชั้น ดังนี้ กฎโครงสร้างแรก

จากกฎโครงสร้างนี้ จะทำให้เราสามารถอธิบายโครงสร้างของปริมาณวลี
ชนิดต่าง ๆ ได้ดังนี้

ก. ปริมาณวลีแสดงปริมาณ ปริมาณวลีนี้จะเกิดได้จากข้อกำหนดแรกในกฎ
โครงสร้างที่ ๒ก. ที่ว่า

ปริมาณวลี \longrightarrow หน่วยแจ้งปริมาณ ลักษณะนาม

ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้ชัดด้วยแผนภูมิต้นไม้ดังนี้

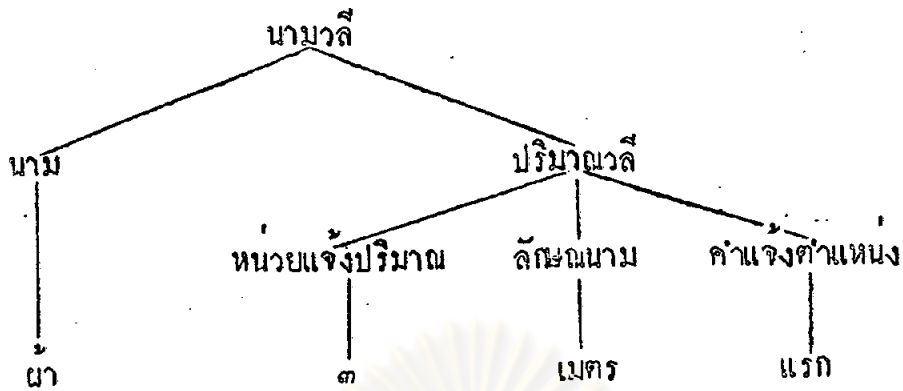

ข. ปริมาณวลีแสดงอันดับ ซึ่งแยกได้เป็น ๒ ประเภทคือ

ข.๑ ปริมาณวลีแสดงอันดับชนิดแจ้งตำแหน่ง ซึ่งได้จากข้อกำหนดที่
ในกฎโครงสร้างที่ ๒ก. ที่ว่า

ปริมาณวลี \longrightarrow หน่วยแสดงปริมาณ ลักษณะนาม คำแจ้งตำแหน่ง

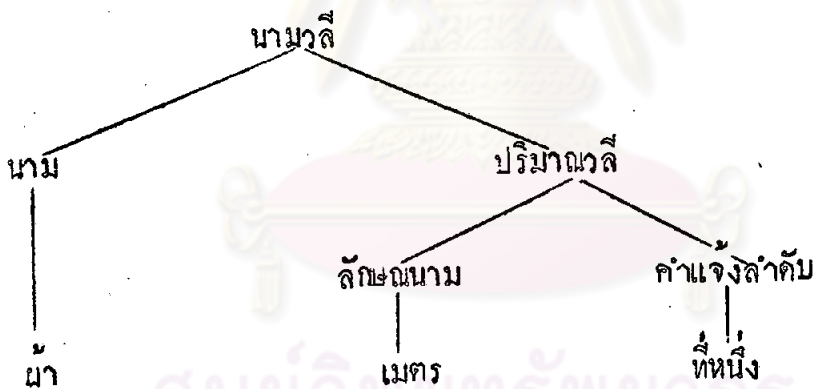
ซึ่งจะแสดงให้เห็นชัดได้ด้วยแผนภูมิต้นไม้ดังนี้

ข.๒ ปริมาณวลีแสดงอันดับชนิดแจ้งลำดับ ซึ่งได้จากข้อกำหนดที่ ๒ ในกฎโครงสร้างที่ ๒ก. ทว่า

ปริมาณวลี → ลักษณนาม คำแจ้งลำดับ

ซึ่งจะแสดงให้เห็นชัคด้วยแผนภูมิต้นไม้ดังนี้

๓.๒ กฎโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณ

ถ้าเราพิจารณาคูหน่วยแจ้งปริมาณที่ปรากฏในภาษา เราจะพบว่าแบ่งได้เป็น ๒ ชนิดคือ หน่วยแจ้งปริมาณชนิดมีชัซ้อน และหน่วยแจ้งปริมาณชนิดไม่มีชัซ้อน หน่วยแจ้งปริมาณชนิดไม่มีชัซ้อนนี้จะมีองค์ประกอบเดียว อันได้แก่ คำแจ้งปริมาณเช่น

๑๒. ผ้า ๓ เมตร

๑๓. เงิน ๕ บาท
หรือคำแจ้งฐาน เช่น

๑๔. ผ้า สิบ เมตร

ส่วนหน่วยแจ้งปริมาณชนิดอื่นอื่น ก็จะมีองค์ประกอบทั้ง ๒ ชนิด เกิดอยู่ร่วมกัน

เช่น

๑๖. น้ำ ๓ ลิบ เมตร

๑๗. เงิน ๕ ร้อย บาท

ดังนั้น กฎโครงสร้างวลีสำหรับหน่วยแจ้งปริมาณ ก็จะมีลักษณะดังนี้

กฎโครงสร้างที่ ๓ :

หน่วยแจ้งปริมาณ \longrightarrow (ค่าแจ้งปริมาณ \times ค่าแจ้งฐาน)

นอกจากนี้ยังมีลักษณะอีกประการหนึ่งของหน่วยแจ้งปริมาณ ซึ่งกฎโครงสร้างวลีจะต้องครอบคลุมด้วย นั่นคือ การที่หน่วยแจ้งปริมาณนี้เกิดซ้อนกัน (recur) ดังตัวอย่าง เช่น

๑๘. น้ำ ๓ ร้อย ๓ ลิบ เมตร

๑๙. เงิน ๕ ร้อย ๖ ลิบ บาท

ดังนั้น กฎโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณจะต้องแสดง การที่หน่วยแจ้งปริมาณเกิดซ้อนกันได้ ดังนั้น จึงต้องเพิ่มกฎโครงสร้างที่ ๔ ไว้ก่อนกฎโครงสร้างที่ ๓ ซึ่งกฎโครงสร้างที่ ๔ จะมีลักษณะดังนี้

กฎโครงสร้างที่ ๔ :

หน่วยแจ้งปริมาณ \longrightarrow (หน่วยแจ้งปริมาณ ∞)ⁿ หน่วยแจ้งปริมาณ

เนื่องจากกฎโครงสร้างที่ ๔ นี้ จะต้องใช้ก่อนกฎโครงสร้างที่ ๓ ดังนั้น จึงต้องเรียงลำดับการใส่กฎเสียใหม่ โดยเปลี่ยนกฎโครงสร้างที่ ๔ มา เป็นกฎโครงสร้างที่ ๓ก. ส่วนกฎโครงสร้างที่ ๓ เดิมก็จะกลายเป็นกฎโครงสร้างที่ ๔ ซึ่งจะมีลักษณะดังนี้

กฎโครงสร้างที่ ๓ ก. :

หน่วยแจ้งปริมาณรวม \longrightarrow (หน่วยแจ้งปริมาณ ∞)ⁿ หน่วยแจ้งปริมาณ

กฎโครงสร้างที่ ๔ :

หน่วยแจ้งปริมาณ \longrightarrow (ค่าแจ้งปริมาณ \times ค่าแจ้งฐาน)

อย่างไรก็ดี การวิเคราะห์หรือสมมติฐานจะแสดงให้เห็นว่า หน่วยแรงแปรผัน
 นี้ก็จะประกอบด้วยค่าแรงแสดงได้ด้วย ดังเช่น

๒๐. น้ำหนัก กวา เมตร

๒๑. เงิน ร้อย กวา บาท

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า กวา ทำหน้าที่เป็นค่าแรงแสดง และเกิดใน
 ตำแหน่งหลังค่าแรงแสดง เราจึงอาจจะแก้ไขกฎโครงสร้างที่ ๔ โดยกำหนดให้ใส่ค่าแรงแสดง
 ไว้หลังค่าแรงแสดง ซึ่งจะทำให้เกิดกฎโครงสร้างที่ ๔ก. ดังดังนี้

กฎโครงสร้างที่ ๔ก. :

หน่วยแรงแปรผัน \longrightarrow (ค่าแรงแปรผัน \times ค่าแรงแสดง) (ค่าแรงแสดง)

แต่เราจะพบว่า การที่กฎโครงสร้างที่ ๓ก. กำหนดให้หน่วยแรงแปรผันนี้เกิด
 ซ้อนกันได้ จะทำให้กฎโครงสร้างที่ ๔ก. นี้มีผลที่ผิดวิภาษวิธี เช่น

๒๒. * น้ำ ๒ ร้อยกวา ๓ ลิบลกวา เมตร

๒๓. * เงิน ๓ พันกวา ๒ ร้อยกวา บาท

จะเห็นว่า การผิดวิภาษวิธีเกิดขึ้นจากการที่ค่าแรงแสดงจะปรากฏอยู่เฉพาะ
 ในค่าแรงแสดงตัวสุดท้ายเท่านั้น เช่น

๒๔. น้ำ ๒ ร้อย ๓ ลิบลกวา เมตร

๒๕. เงิน ๓ พัน ๒ ร้อยกวา บาท

ดังนั้น กฎโครงสร้างที่ ๔ก. จึงใช้ไม่ได้ จึงต้องกำหนดให้ใส่ค่าแรงแสดง
 ไว้เป็นองค์ประกอบท้ายสุดในกฎโครงสร้างที่ ๓ก. โดยเปลี่ยนกฎโครงสร้างที่ ๓ ก.
 มาเป็นกฎโครงสร้างที่ ๓ข. ดังนี้

กฎโครงสร้างที่ ๓ก. :

หน่วยแรงแปรผันรวม \longrightarrow (หน่วยแรงแปรผัน \times)ⁿ หน่วยแรงแปรผัน

กฎโครงสร้างที่ ๓ข. :

หน่วยแรงแปรผันรวม \longrightarrow (หน่วยแรงแปรผัน \times)ⁿ หน่วยแรงแปรผัน

(ค่าแรงแสดง)

๓.๓ กฎโครงสร้างสำหรับปริมาณวลีที่มีองค์ประกอบขยาย

องค์ประกอบขยายปริมาณวลีมีอยู่ด้วยกัน ๓ ชนิดคือ

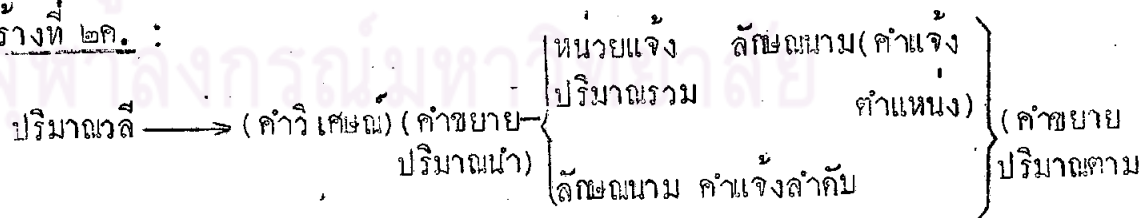
๑. คำวิเศษณ์ ตัวอย่าง เช่น
 ๒๖. น้ำอีก ๓ เมตร
๒. คำขยายปริมาณนำ ตัวอย่าง เช่น
 ๒๗. น้ำประมาณ ๓ เมตร
๓. คำขยายปริมาณตาม ตัวอย่าง เช่น
 ๒๘. น้ำ ๓ เมตร เท่านั้น

องค์ประกอบขยายเหล่านี้ จะมีตำแหน่งการ เกิดในปริมาณวลีที่คงที่ และอาจจะเกิดรวมกันได้ ดังตัวอย่าง เช่น

๒๙. น้ำอีกประมาณ ๓ เมตร
๓๐. น้ำประมาณ ๓ เมตร เท่านั้น
๓๑. น้ำอีก ๓ เมตร เท่านั้น
๓๒. น้ำอีกประมาณ ๓ เมตร เท่านั้น

ซึ่งก็หมายความว่า เราจะต้องแก้ไขกฎโครงสร้างที่ ๒๗. เสียใหม่ ให้เพิ่มองค์ประกอบขยาย อันได้แก่ คำวิเศษณ์ คำขยายปริมาณนำ คำขยายปริมาณตาม ไว้ในกฎโครงสร้างที่ ๒๗. นี้ด้วย

กฎโครงสร้างที่ ๒๗. :

แต่เราจะพบว่า กฎโครงสร้างนี้จะทำให้เกิดปริมาณวลีแสดงอันดับทั้งชนิดที่แจ้งลำดับและชนิดที่แจ้งตำแหน่งที่ผิดไวยากรณ์ได้ ดังตัวอย่าง เช่น

๓๓. * น้ำอีก ๓ เมตรแรก
๓๔. * น้ำประมาณ ๓ เมตรแรก
๓๕. * น้ำอีก เมตรหนึ่ง

กฎโครงสร้างที่ ๓

หน่วยแจ้งปริมาณรวม \longrightarrow (หน่วยแจ้งปริมาณ a)^m หน่วยแจ้งปริมาณ(ค่าแจ้งเศษ)

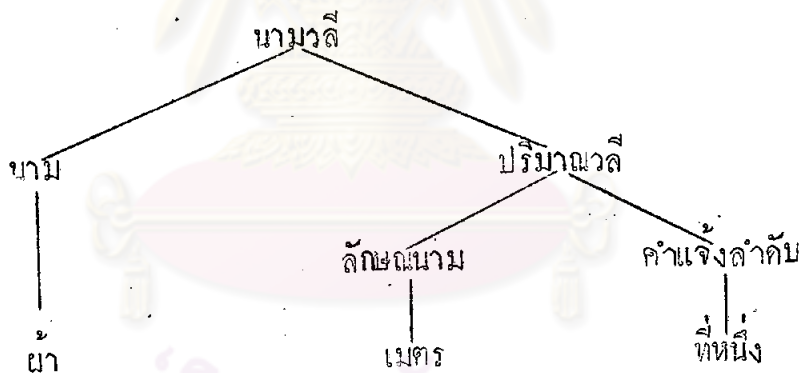
กฎโครงสร้างที่ ๔

หน่วยแจ้งปริมาณ \longrightarrow (ค่าแจ้งปริมาณ \neq ค่าแจ้งฐาน)

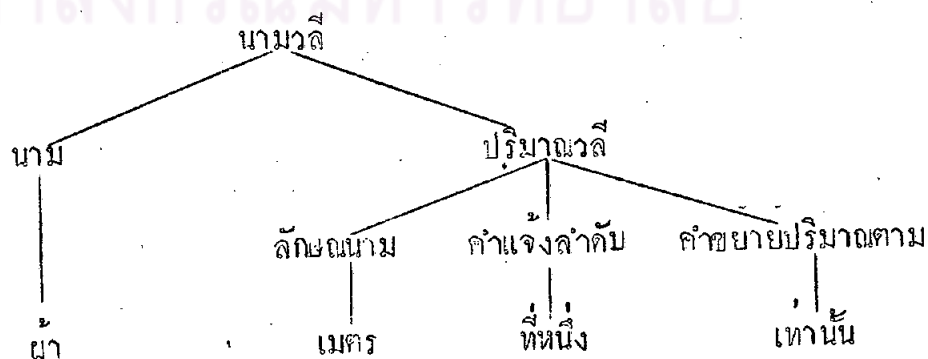
กฎโครงสร้างปริมาณวลีทั้ง ๔ กฎนี้ จะสามารถอธิบายโครงสร้างของปริมาณวลีที่ปรากฏในภาษาไทยทุกชนิด ตัวอย่างต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นปริมาณวลีที่ปรากฏในโครงสร้างผิวที่มีองค์ประกอบตั้งแต่ ๒ องค์ประกอบไปจนถึง ๖ องค์ประกอบ

๑. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของลักษณนาม ค่าแจ้งลำดับ

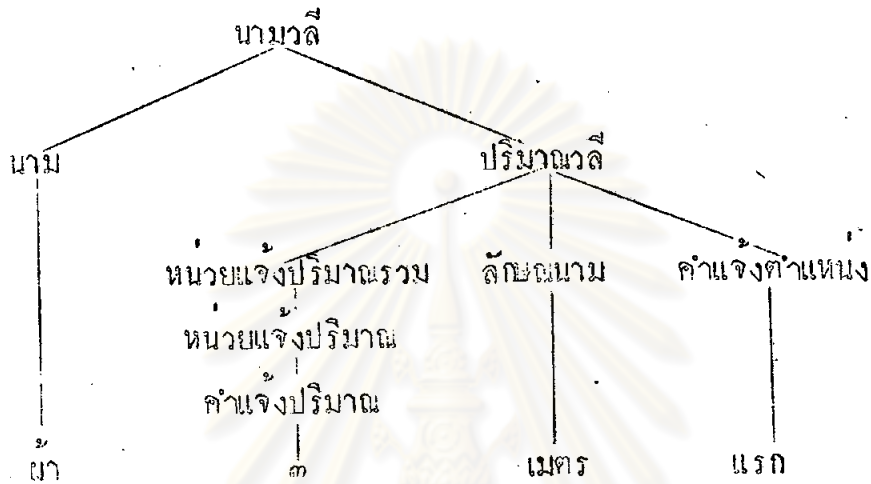
ตัวอย่าง ๑

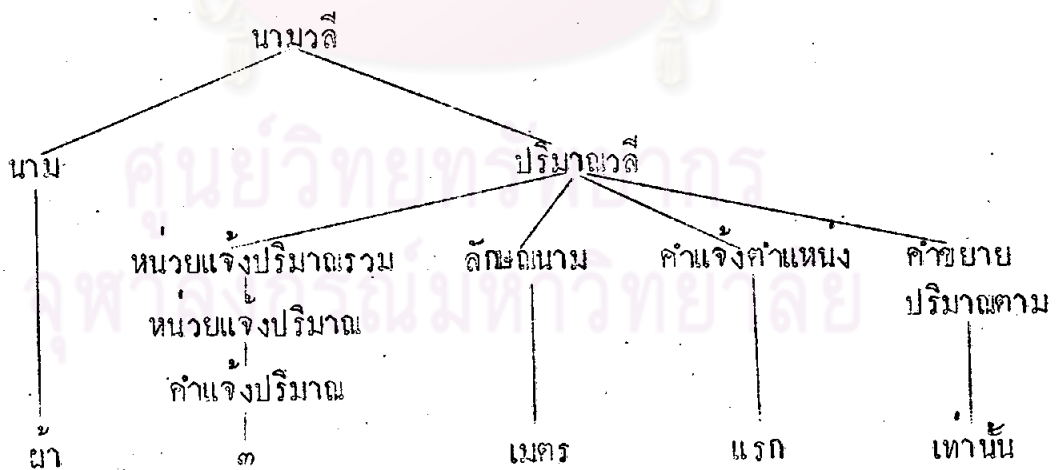
๒. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของลักษณนาม ค่าแจ้งลำดับ คำขยายปริมาณตาม

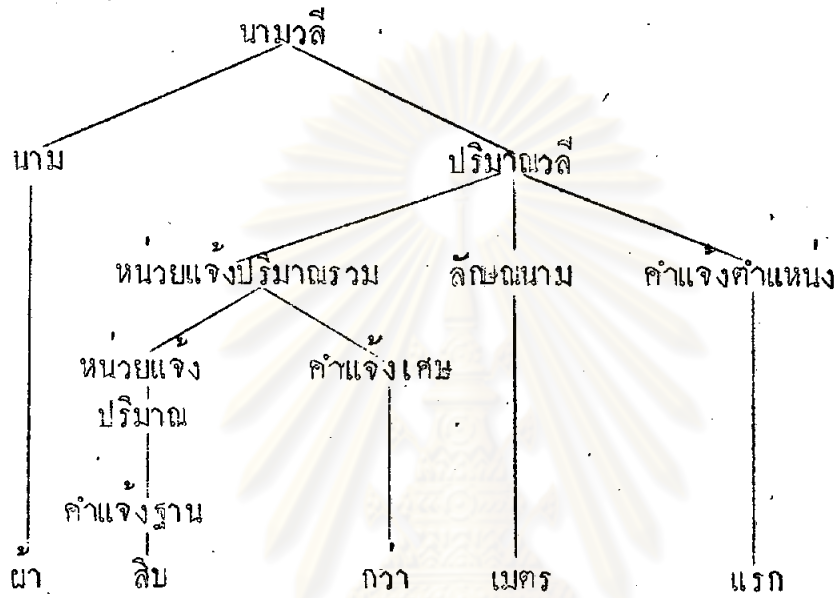
๓. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม คำแจ้ง
ตำแหน่ง

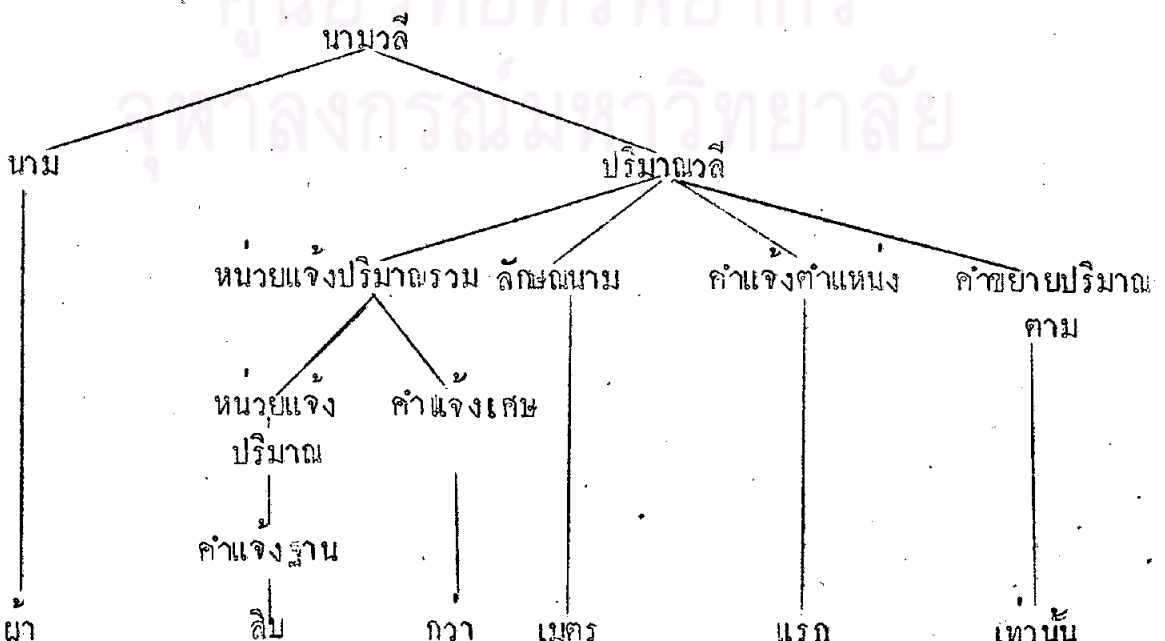
๔. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม คำแจ้ง
ตำแหน่ง คำขยายปริมาณตาม

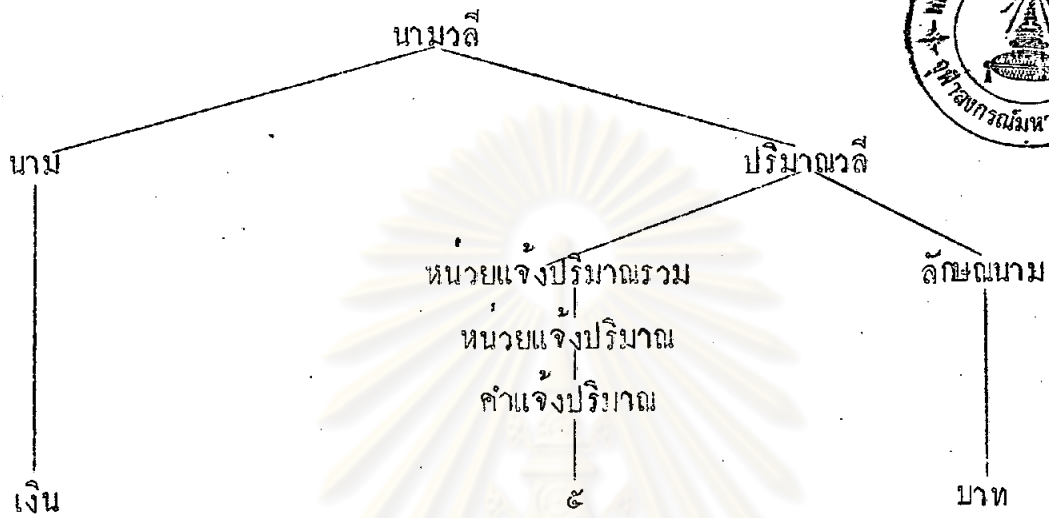
๕. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม คำแจ้ง
ตำแหน่ง

๖. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม คำแจ้ง
ตำแหน่ง คำขยายปริมาณตาม

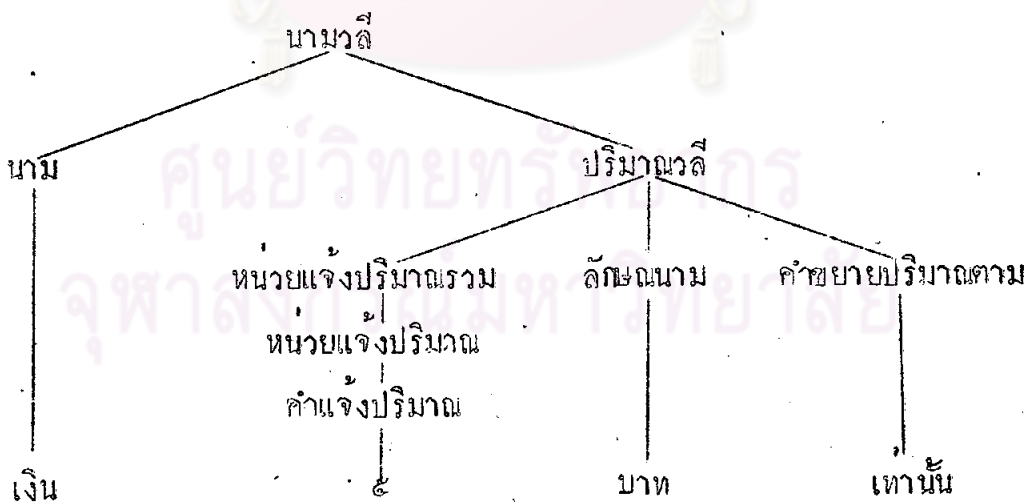

๓. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม

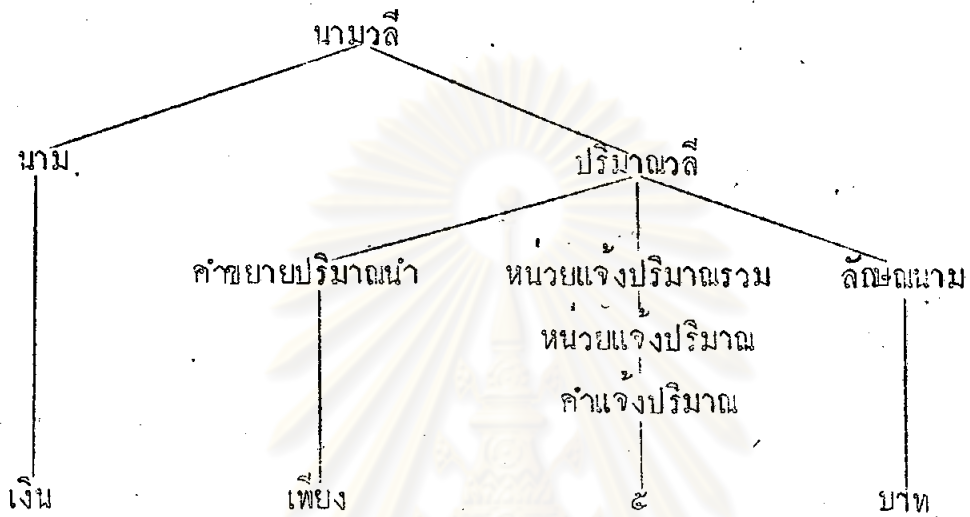

๔. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม คำขยาย

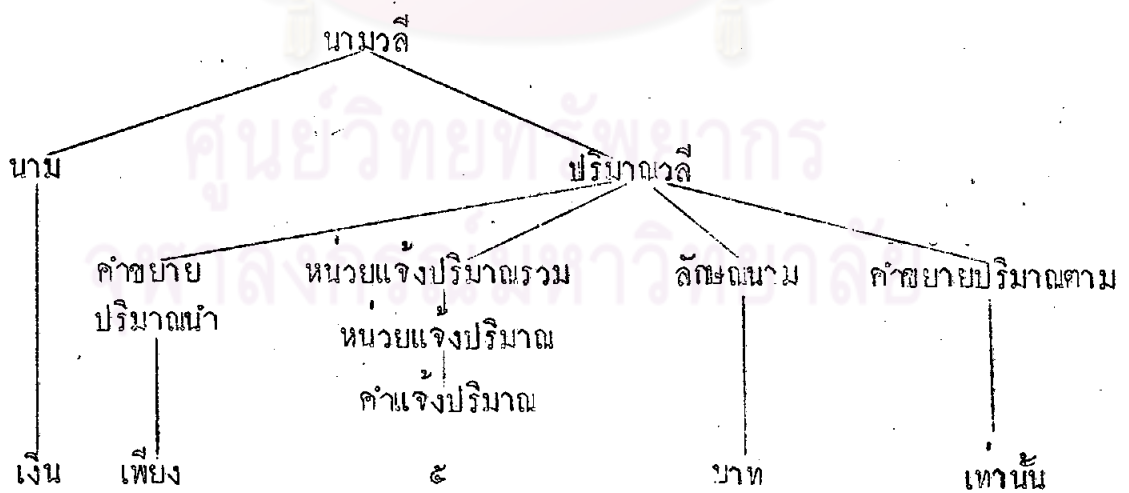
ปริมาณตาม

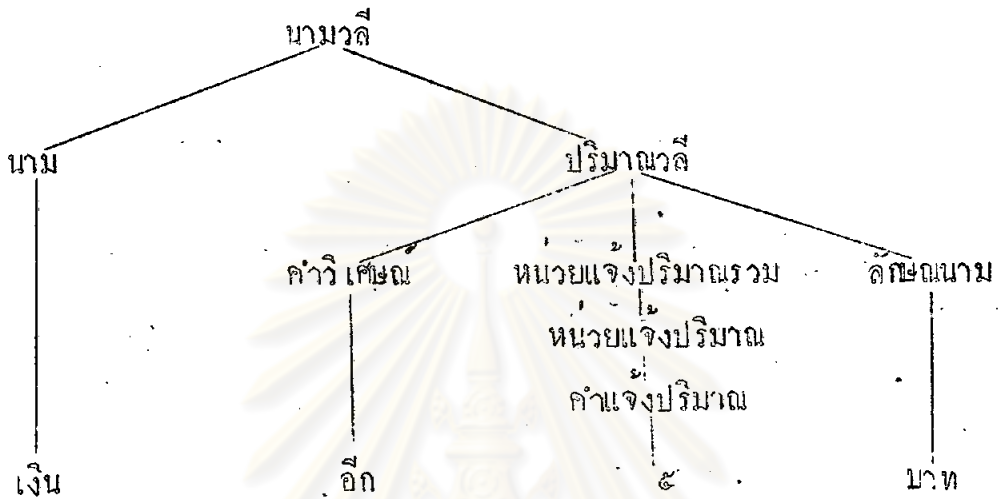
๙. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำขยายปริมาณนำ หน่วยแจ้งปริมาณรวม
ลักษณะนาม

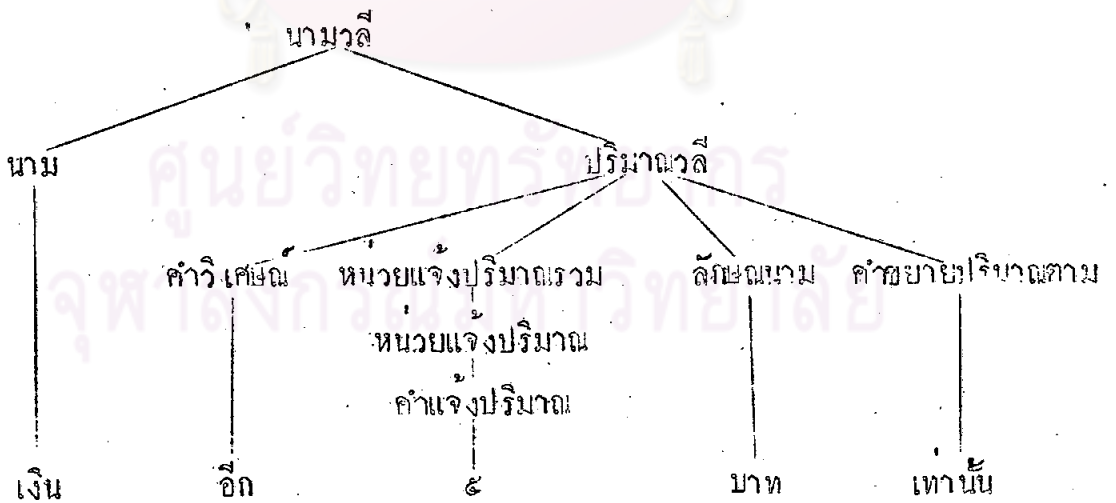
๑๐. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำขยายปริมาณนำ หน่วยแจ้งปริมาณรวม
ลักษณะนาม คำขยายปริมาณตาม

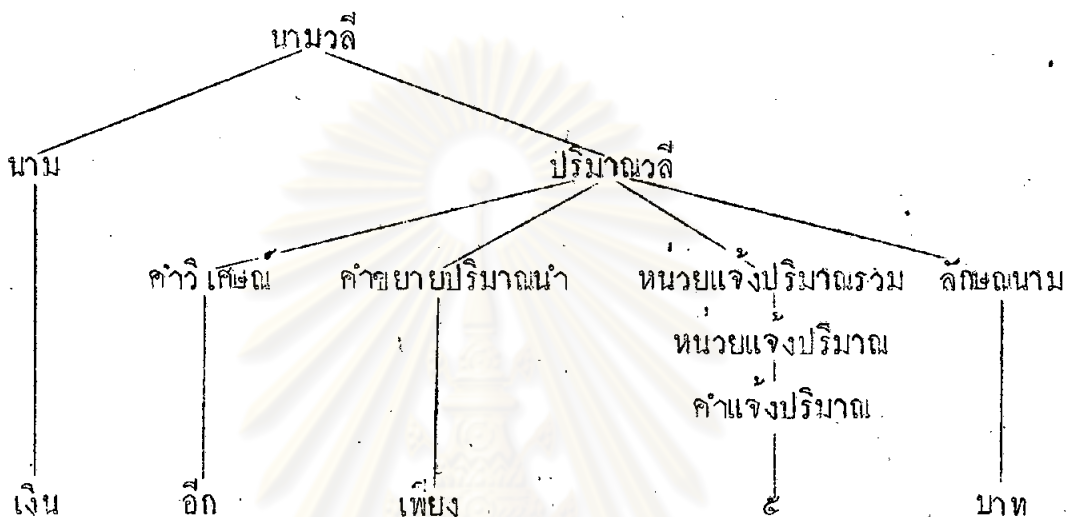
๑๑. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำวิเศษณ์ หน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม

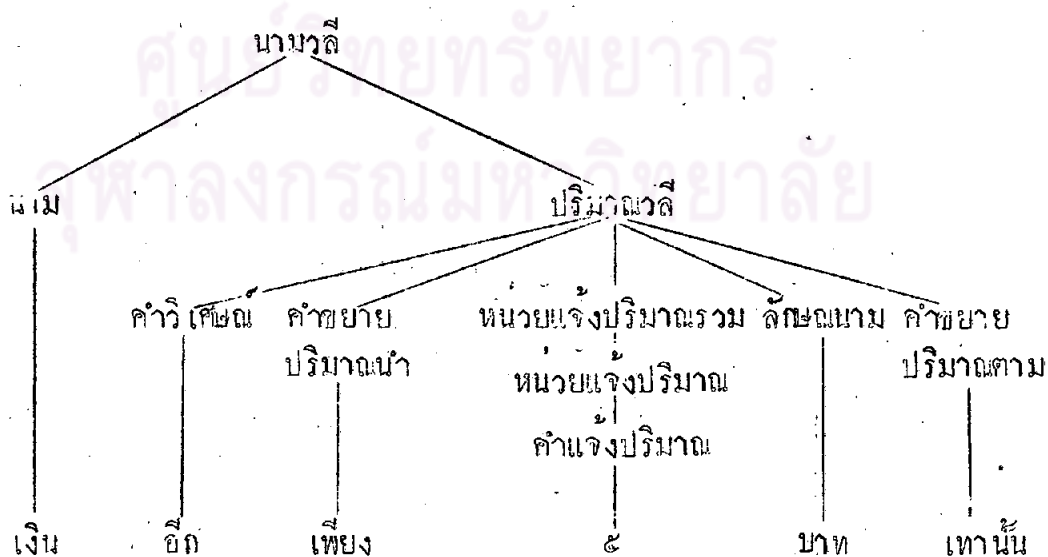
๑๒. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำวิเศษณ์ หน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม คำขยายปริมาณตาม

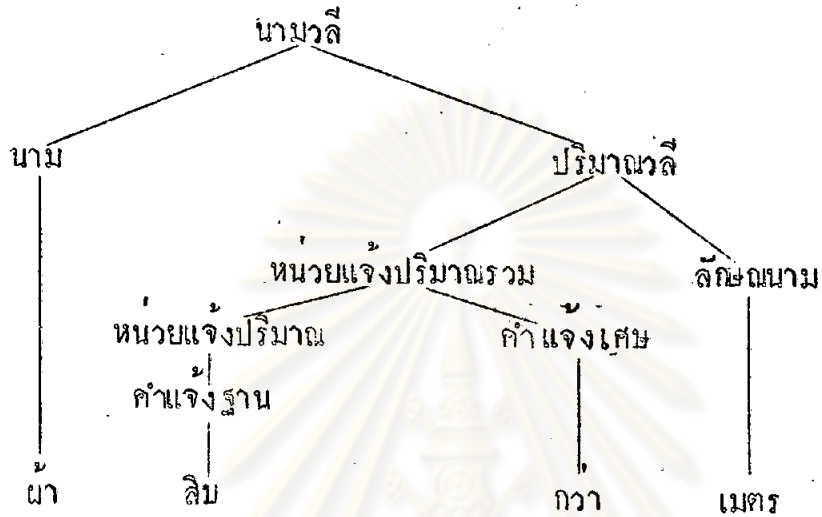
๑๓. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำวิเศษณ์ คำขยายปริมาณนำ หน่วยแจ้ง ปริมาณรวม ลักษณะนาม

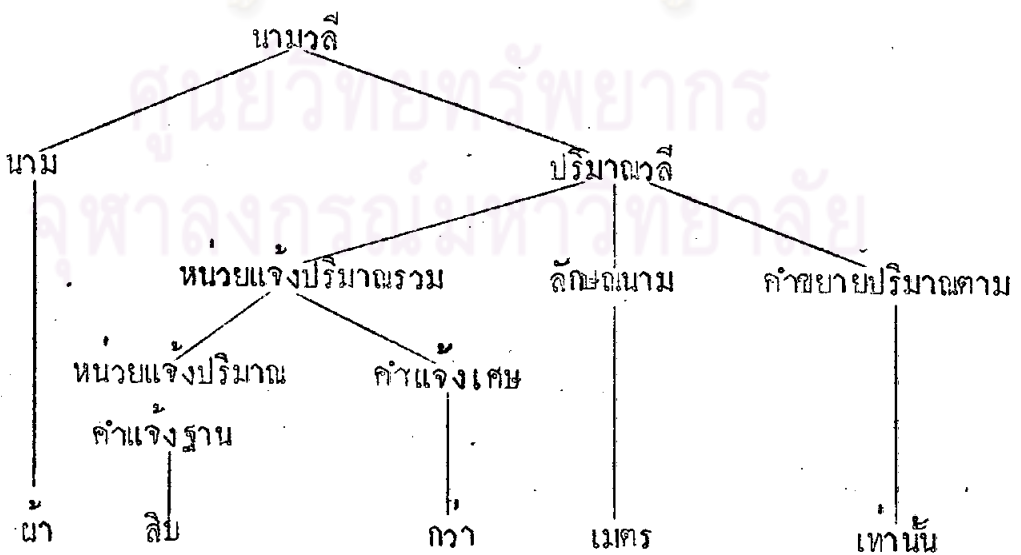
๑๔. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำวิเศษณ์ คำขยายปริมาณนำ หน่วยแจ้ง ปริมาณรวม ลักษณะนาม คำขยายปริมาณตาม

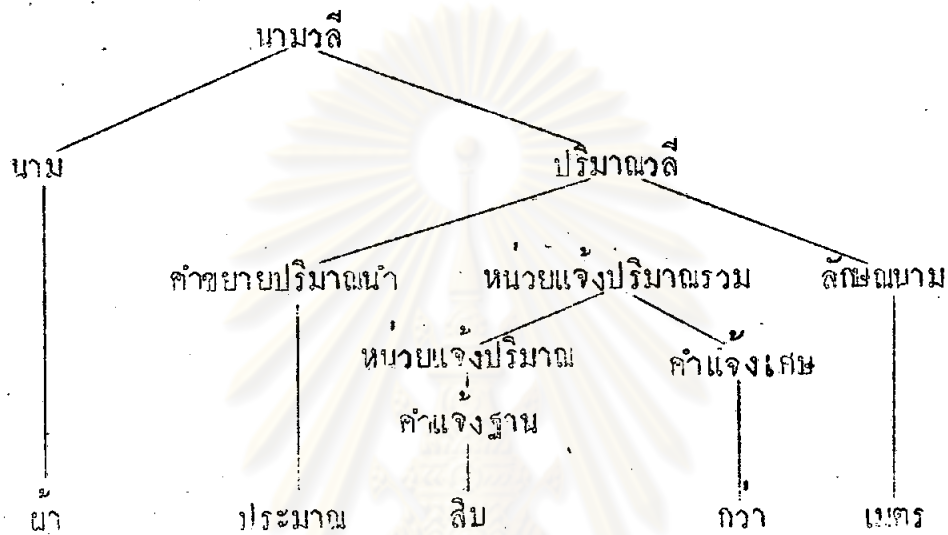
๑๕. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม

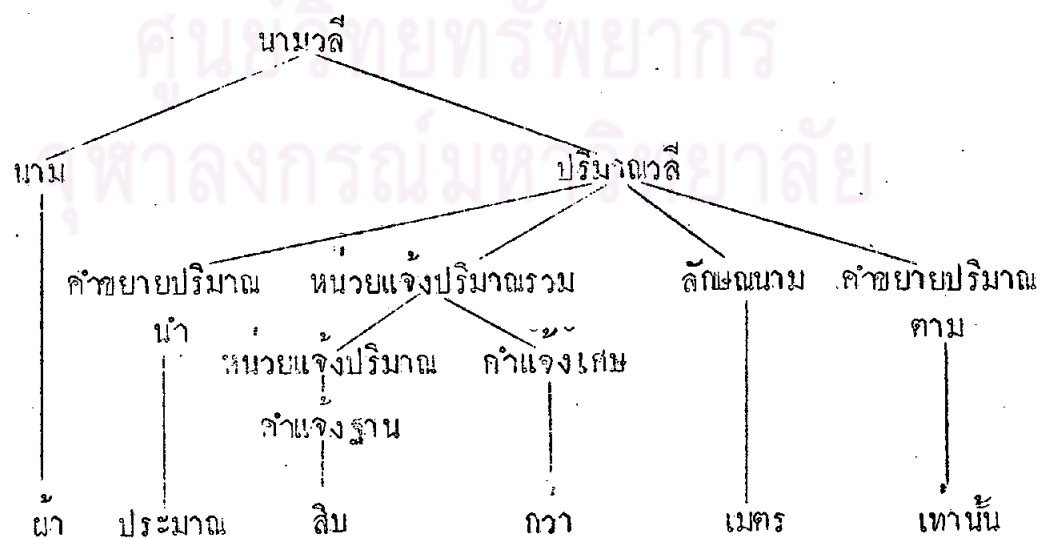
๑๖. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของหน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม คำขยายปริมาณตาม

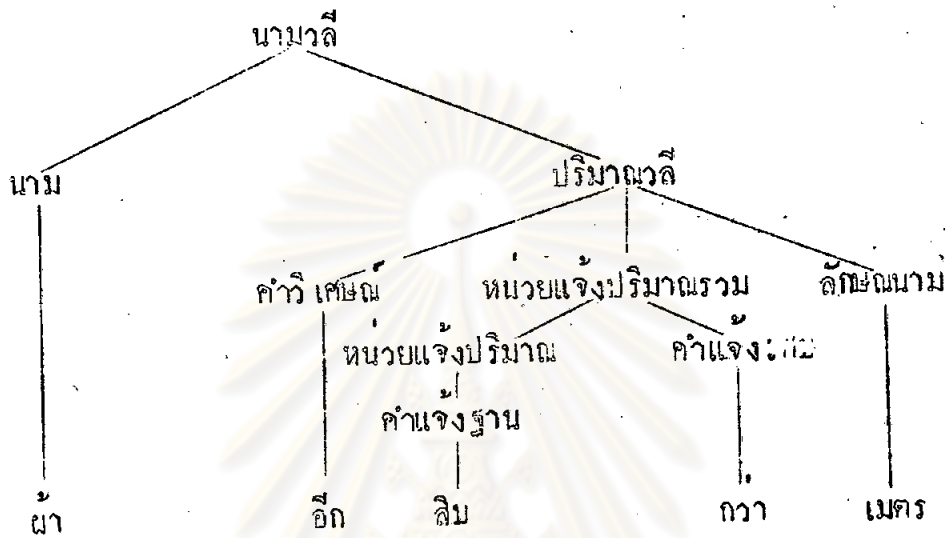
๑๗. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของ คำขยายปริมาณนำ หน่วยแจ้งปริมาณรวม
ลักษณะนาม

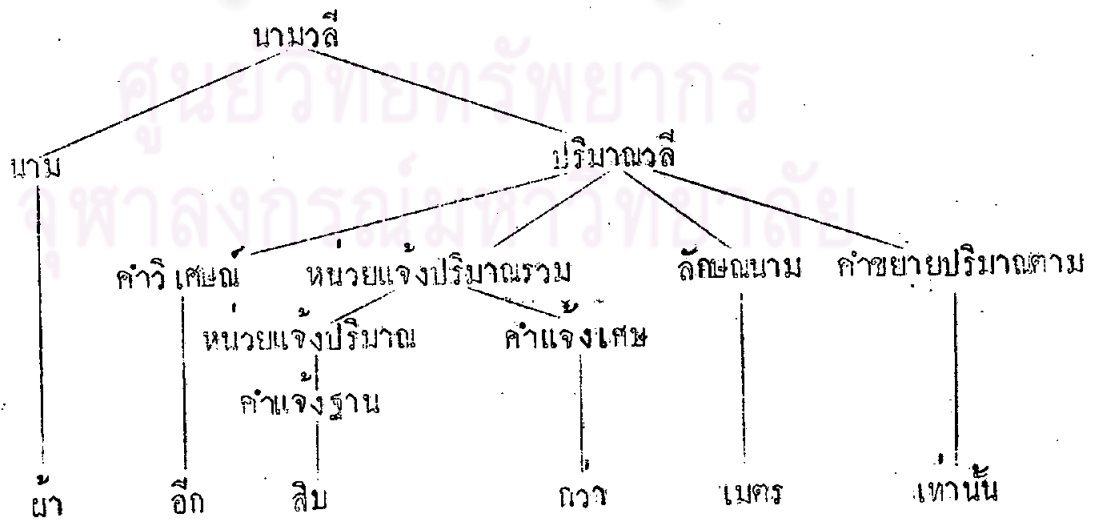
๑๘. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของ คำขยายปริมาณนำ หน่วยแจ้งปริมาณรวม
ลักษณะรวม คำขยายปริมาณตาม

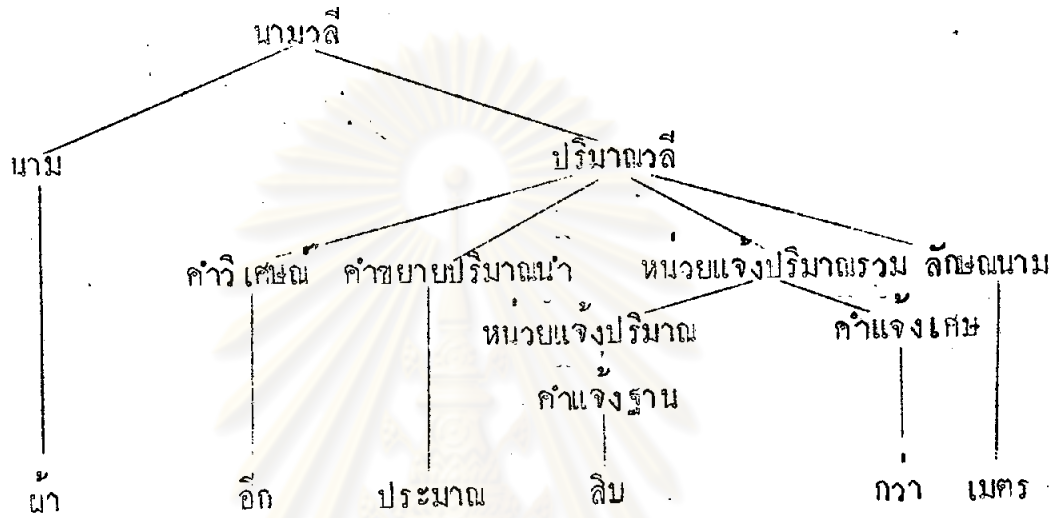
๑๙. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำวิเศษณ์ หน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม

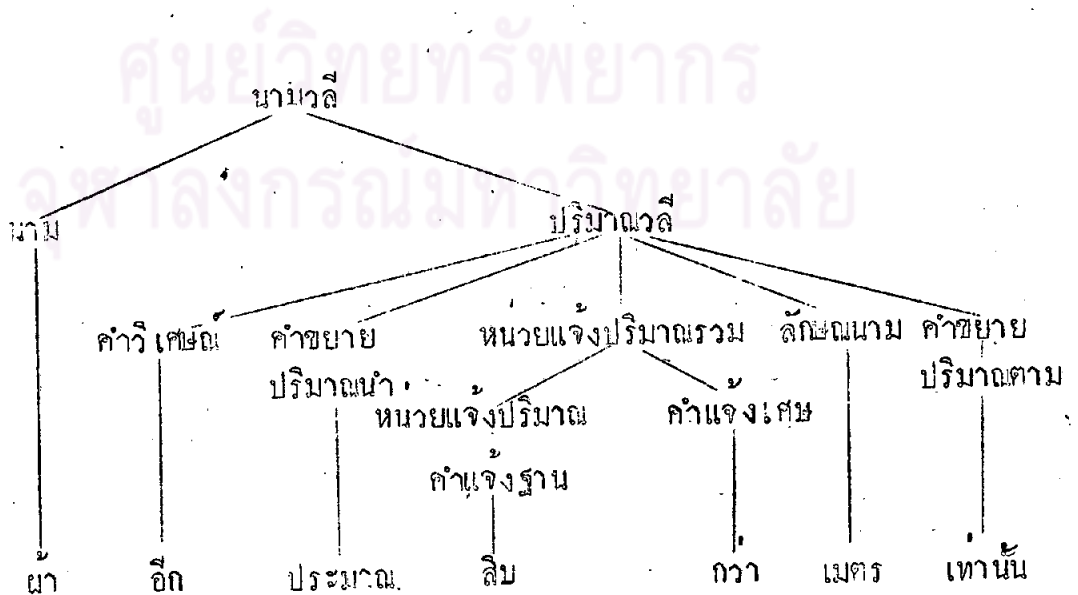
๒๐. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำวิเศษณ์ หน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม คำขยายปริมาณตาม

๒๑. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำวิเศษณ์ คำขยายปริมาณนำ หน่วยแจ้ง ปริมาณรวม ลักษณะนาม

๒๒. ปริมาณวลีที่มีโครงสร้างของคำวิเศษณ์ คำขยายปริมาณนำ หน่วยแจ้ง ปริมาณรวม ลักษณะนาม คำขยายปริมาณตาม

อย่างไรก็ดี เราอาจจะสรุปประเภทของปริมาณวลีออกได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

